

Večnamenski gozd in prostorsko načrtovanje

Nagovor ob posvetu

Spoštovani gospe in gospodje, kolegice in kolegi, pristrčno pozdravljeni v imenu ministra dr. Osterca, ki se, žal zaradi neodložljivih obveznosti ni mogel udeležiti otvoritve tega pomembnega posveta. Lepo pozdravljeni seveda tudi v mojem imenu.

To posvetovanje sledi posvetovanjem, ki smo jih že imeli: gozdnogospodarsko načrtovanje, gozdarstvo in varstvo narave, o divjadi in lovstvu. Pomembno je še posebej zato, ker je prostorsko načrtovanje (prostorski deli gozdnogospodarskih načrtov) po zakonu o gozdovih tudi naša obveza.

Načrtovanje je v splošnem temeljni pripomoček ohranjanja in trajnostnega razvoja tako gozdov kot tudi vseh drugih obnovljivih naravnih virov ter krajine oziroma prostora kot celote.

Tradicija gozdarskega načrtovanja - po načelu trajnosti - je v Sloveniji med najdaljšimi v Evropi. Dve stoletji in četrta minili, odkar je bil izdelan (in sicer v Trnovskem gozdu) prvi znani gozdnogospodarski načrt, ki je temeljil na trajnosti donosov lesa tako v prostorskem kot tudi v časovnem pogledu (za naslednjih 100 let).

Pred sto leti se je v gozdovih visokega krasa razvila izvorna oblika gozdarskega načrtovanja po načelu trajnosti - slovenska kontrolna metoda. Prav slednja je omogočila načrtno malopovršinsko - trajnostno gospodarjenje z gozdovi, ki je pri nas prav tako uveljavljeno že sto let. V zadnjih nekaj desetletjih pa smo v gozdarstvu dosegli še več od tega, kar danes Evropa in svet pojmuje pod izrazom "trajnostno gospodarjenje oziroma trajnostni razvoj". Razvili smo t.i. sonaravno gospodarjenje z gozdovi na podlagi nege gozda oziroma kakovosti in ga tudi uzakonili. Posebej smo ga opredelili tudi v strategiji ter programu sonaravnega razvoja gozdov v Sloveniji. Razvili smo tudi sodobno gozdarsko načrtovanje na podlagi kontrolne metode. Gozdarji imamo zato bogate izkušnje na področju trajnostnega načrtovanja in ravnanja oziroma razvoja.

Zakon o gozdovih (1993) je prinesel novosti tudi v pogledu načrtovanja. Gozdno-

gospodarski načrti namreč morajo že od 1. 1. 1995 imeti tudi prostorske dele načrtov, ki se praviloma sprejemajo istočasno. Prostorske dele načrtov po zakonu pripravlja Zavod za gozdove Slovenije, sprejemajo pa se po predpisih o urejanju prostora. Minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje in prostor, pa predpiše vsebino teh načrtov.

Ta vsebina, žal, še ni predpisana - pravilnik še ni pripravljen, veliko pa je še odprtih vprašanj predvsem zaradi tega, ker še nimamo novega zakona o urejanju prostora, pa tudi ne strategije prostorskega razvoja in prostorskega plana RS. Sistemi oziroma odnosi med ravnimi načrtovanja v prostoru oziroma v krajini, žal, še niso določeni. S stališča celovitosti in racionalnosti načrtovanja se bojimo, da bi bilo število ravnih načrtovanja preveliko. Samo znotraj gozdov že imamo tri ravni gozdarskega (gozdnogospodarsko območje, enota, detajl) ter dve ravni (območje, enota) prostorskega načrtovanja. Zakon o gozdovih pa omogoča, da lahko prostorski deli gozdnogospodarskih načrtov postanejo tudi prostorski dokumenti.

Potrebno bo torej plodno medsebojno sodelovanje (namesto nasprotovanja) med našimi strokovnjaki ter strokovnjaki s področja urejanja krajine in prostora ter drugimi, da bi skupaj zagotovili ohranitev in trajnostni razvoj gozdov, gozdnate krajine ter celotnega prostora oziroma interesov in dejavnosti v njem. Ob tem pa si bo potrebno priznati, da sami - niti gozdarji, niti krajinci, niti prostorci - ne bomo zmogli dovolj kakovostno in racionalno načrtovati. Ključ je torej v prepotrebem sodelovanju.

Zato veliko pričakujem od današnjega posveta, v sicer vročem (pred)poletnem času in upam, da bodo vaši prispevki ter stališča in sklepi iz razprave pripomogli k temu, da čimprej začnemo uresničevati Zakon o gozdovih tudi na področju prostorskega načrtovanja.

Mag. Franc Ferlin
državni sekretar